

Jeho počáteční kroky mohou být následující:

1. krok = modelování – učitel předvádí žákům, jak to vypadá, když někdo předvídá, jak bude text pokračovat, myslí nahlas
2. krok = částečná opora – učitel se ptá jednotlivých žáků, jak bude text pokračovat, žáci odpovídají, učitel jejich úvahy doplňuje, upozorňuje na to, že musí své tvrzení podepřít důkazem z textu nebo opřít o svou životní či čtenářskou zkušenost
3. krok = práce ve dvojicích, učitel rozdává text, který je rozdělen na dvě poloviny, po přečtení první části textu si žáci zapíší, jak se bude děj dále vyvíjet a proč si to myslí, konzultují se sousedem, shodnou se na jedné verzi – prezentují ostatním
4. krok = samostatná práce – žáci pracují samostatně s tabulkou předpovědí, učitel si tabulky pročte, podívá se, odkud žáci čerpali své důkazy – zda z textu, ze své čtenářské či životní zkušenosti

Příklad modelování

Jakým způsobem ve výuce probíhá úvodní modelování strategie předvídání si můžeme představit díky příkladu z knihy *In a reading state of mind* (2008):

Učitel Jessop se při modelování, jak předvídát, zaměřuje na literární prostředky použité v krátké povídce E. A. Poea *Zánik domu Usherů*. Říká studentům: „Abych poznal, co se bude dít, vždy hledám, co mi autor naznačuje. O naznačování toho vím dost – je

to skvělá technika, díky které autor udrží čtenářovu pozornost. Je to jako když se díváte na horor a víte dřív než postava z příběhu, že se stane něco hrůzostrašného. A Poeovy příběhy jsou pěkně strašidelné! Přečtu vám úryvek ze strany 41, ve kterém je popsán dům Rodericka Ushera: ‚Zahleděl jsem se na scénérii před sebou – na vlastní dům a prosté rysy krajiny kolem, na holé zdi – na prázdná, očím podobná okna – na pár trsů bujné ostrice – na několik bílých kmenů zetlelých stromů.‘ Už mám ten děsivý pocit. Jeho oči se míhají z jedné věci na druhou. Proto používá tolik pomlček mezi promluvkami, jsem z toho nervózní. Víím, že nepopisuje jenom dům. Varuje mě, že dům a lidé v něm jsou stejní. Ta slova: *holé, prázdné, zetlelé* – popisují zoufalou rodinu.“

Pan Jessop své modelování nezužuje jen na předvídání, řídí se textem, proto modeluje i vizualizaci. Zkušený čtenář používá čtenářské strategie zcela automaticky, nepřemýšlí nad tím, kterou použije dříve a kterou později. Při čtení průběžně a paralelně předvídá, vizualizuje si čtený text, vyvozuje, napadají ho souvislosti s jeho životem, se světem i s jinými texty. Občas si bezděčně položí otázku. Každá další věta, kterou si přečte, okamžitě změní něco z jeho prekonceptů, z jeho dosavadního náhledu na text a představ, které v něm text vyvolává. Proto není vhodné jednotlivé strategie při modelování zcela oddělovat.

Příklady implementace z praxe

Konkrétní příklad postupného zavádění metody na 2. stupni ZŠ nám poskytla učitelka českého jazyka na ZŠ J. Hladíková (2009):

1.	Společné domýšlení příběhu (ústně nebo písemně)...
	Na textech <i>Svět slz</i> (Antoine de Saint-Exupéry), <i>Patnáctiletý kapitán</i> (Jules Verne) jsme se nejprve ústně, potom písemně ve dvojicích snažili příběh dovyprávět, dopsat. Třetí pokus o dokončení příběhu <i>O čtenářích a vose</i> (Zdeněk K. Slabý), byl pro žáky o to zajímavější, že autor v knize zveřejňuje různá zakončení příběhu od dětí, ale také svoji verzi.
2.	Vyhledávání krátkých textů vhodných k dovyprávění...
	V hodině literatury žáci pracovali ve skupinách a vyhledávali v různých čítankách texty, které by se daly dokončit, kterým chybí závěr.
3.	Učitel předvádí žákům, jak to vypadá, když někdo předvídá, jak bude text pokračovat, myslí nahlas...
	K této aktivitě jsem využila text z učebnice českého jazyka pro 8. třídu (SPN), s. 77, <i>Rytířský turnaj</i> , Jarmily Loukotkové.
4.	Učitel se ptá žáků, jak bude text pokračovat, žáci odpovídají, učitel jejich úvahy doplňuje, upozorňuje na to, že musí své tvrzení podepřít důkazem z textu, nebo se opřít o svou životní nebo čtenářskou dovednost...
	Tuto činnost jsme vyzkoušeli na textu z učebnice českého jazyka pro 7. třídu (SPN), s. 92, <i>Dům U Tří kaprů</i> .
5.	Práce ve dvojicích, učitel rozdává text, který je rozdělen na dvě poloviny, po přečtení první části si zapíší, jak se bude děj dále vyvíjet a proč si to myslí, konzultují se sousedem, shodnou se na jedné verzi, kterou prezentují ostatním...
	Na textu <i>V zajetí Vikingů</i> od Torilla Thorstada Haugera jsme vyzkoušeli práci s tabulkou předpovědí.